



Etkin Vatandaşlık - 4

1. Demokrasi halkın egemenliği temeline dayanan bir yönetim biçimi, halk idaresi demektir. Aynı zamanda bireylerin birbirine saygılı, hoşgörülü, kanun ve kurallara bağlı kaldıkları bir sistemdir.

Buna göre, aşağıdaki öğrencilerden hangisi demokratik yaşam ilkelerine uygun bir davranış sergilemiştir?

- A) BORA: Servise binerken aceleci davranmam, sıramı beklerim.
B) GÜNCE: Sınıfta söz alıp konuşan arkadaşımın sözünü kesmem.
C) EMİR: Kardeşimle oynarken önceliği her zaman ben alırım.
D) TUĞÇE: Karşıdan karşıya geçerken trafik kurallarına uygun davranırım.

2. Toplumsal hayatta demokrasi vazgeçilmez bir unsurdur. İnsanların huzurlu bir ortamda yaşaması, görüş ve düşüncelerini ifade edebilmesi, birbirleriyle iyi ilişkiler kurabilmesi toplumsal hayat için önemlidir. Bunların gerçekleşebilmesi demokratik uygulamalar sayesinde olabilmektedir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi demokratik uygulamaya bağlamında değerlendirilemez?

- A) Eren, Sinem ve Kenan'ın sınıf başkanlığı seçimi için aday olması
B) Merve Hanım'ın katıldığı televizyon programında düşüncelerini açıklaması
C) Yönetici pozisyonundaki Ali Bey'in şirket kurallarını uygulaması
D) Mehmet Bey'in tatil planı yaparken çocuklarının fikrini alması

3. Demokrasilerde halk kendisini yönetecek kişileri seçimle belirler. Siyasi partiler veya bağımsız adaylar genel seçimlerde en fazla oyu almaya gayret eder ve ülke yönetiminde söz sahibi olmaya çalışırlar. Bizler de seçimlerde kendi görüşlerimize uygun olan siyasi partilere oy veririz. Böylece ülke yönetiminde söz sahibi oluruz.

Verilen bilgiler aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı niteliğindedir?

- A) Seçimler niçin yapılır?
B) Seçim zamanı nerede oy kullanılır?
C) Seçimler ne zaman yapılır?
D) Seçimlerde oy kullanmak için gerekli şartlar nelerdir?

4. Demokrasinin işleyebilmesi için vatandaşların sadece siyasal haklarını kullanması yetmez. Vatandaşların aynı zamanda demokrasinin kural ve prensiplerine uyması ve bu kural ve prensiplerin işleyip işlemediğini kontrol etmesi de gerekmektedir.

Buna göre;

- I. toplumun tüm fertlerine fırsat eşitliği sağlanması,
II. yasalara saygı gösterilmesi ve her türlü şiddetin reddedilmesi,
III. bireylerin, kendi fikirlerine uygun gördüğü siyasi partiye oy vermesi

durumlarından hangilerinin demokratik olduğu söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

5. Etkin bir vatandaş olarak hak ve sorumluluklarımız anayasal güvence altındadır. Bu hak ve sorumluluklarımızı farklı uygulama veya yöntemlerle kullanırız.

Bu bilgilerde ifade edilenlere örnek olarak;

- I. mağdur müşterinin bankayı Tüketici Hakem Heyeti'ne şikâyet etmesi,
II. Kadir Bey'in CİMER'den yazılı bilgi talebinde bulunması,
III. Büşra Hanım'ın pahalı satış yapan market çalışanını uyarması

uygulamalarından hangileri gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

6. Doğrudan millet iradesini hedef alan girişimlerin en son örneği yakın tarihimizde 15 Temmuz 2016 tarihinde yaşanan hain darbe ve işgal girişimidir. Türk milletini vatansız, bayraksız, devletsiz bırakmak niyetiyle başlatılan bu hain darbe girişimi, kendi seçtiği yöneticileriyle el ele veren milletin iradesi ve kararlılığı karşısında başarısız olmuştur.

Bu bilgilere göre, darbeye karşı Türk milletinin;

- I. millî birliğini korumak,
II. millî egemenliğe sahip çıkmak,
III. demokrasiyi güvence altında tutmak

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmeye çalıştığı söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

Etkin Vatandaşlık - 4

7. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin Anayasası'nda temel haklar ve ödevler; kişi hakları ve ödevleri, sosyal ve ekonomik haklar ile ödevler, siyasi haklar ve ödevler olarak üç ana başlıkta yer almıştır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi kişi hakları ve ödevleri arasında yer almaz?

- A) Dilekçe hakkı B) Özel hayatın gizliliği
C) Haberleşme hürriyeti D) Konut dokunulmazlığı

8. Bir belediyenin, personelinin mesai takibi için başlatmış olduğu yüz tanıma sistemi yargıdan döndü. Açılan davada bu sistemin, personelin kişilik haklarını ihlal etmesi ve kişisel verilerinin izinsiz olarak kayıt altına alınması sebebiyle anayasaya aykırı olduğu iddia edildi. Belediye ise savunmasında, uygulamasına gerekçe olarak binalarının dağınıklığını ve personel sayısının fazlalığını ileri sürmüştü. Yargıya taşınan uygulama hakkında mahkeme karar verdi. İtirazları kabul eden mahkeme yüz tanıma sistemini hukuka uygun bulmadı ve uygulamayı durdurdu.

Genel Ağ haberine göre;

- I. belediyenin başlattığı uygulamanın kanunlara aykırı bulunduğu,
II. işe geciken personel nedeniyle yüz tanıma sistemine geçildiği,
III. sorunun hukuki yollardan çözüme kavuşturulduğu

çıkartımlarından hangileri yapılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

9. Cinsiyet ayrımcılığı, genel anlamda bireylere cinsiyetlerinden dolayı toplumda adaletsiz bir şekilde davranılmasıdır.

Buna göre, cinsiyet ayrımcılığını önlemek için yapılması gereken çalışmalar içinde aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Kadına şiddete karşı gerekli hukuksal çalışmaların yapılması
B) Ekonomik sorumluluk gerektiren işlerin erkek çalışanlara verilmesi
C) Annelerin çalışma hayatını kolaylaştırıcı düzenlemelerin hayata geçirilmesi
D) Medyanın, cinsiyet ayrımcılığına karşı farkındalık oluşturacak programlar yapması

10. "Siyasi ve sosyal hakların kadınlar tarafından kullanılmasının, insanlığın saadeti ve saygınlığı açısından gerekli olduğuna eminim."

Mustafa Kemal Atatürk'ün bu sözü ile bağlantılı olarak;

- I. kadınların çalışma hayatına katılımının sağlanması,
II. kadınlara seçme ve seçilme hakkının verilmesi,
III. Medeni Kanun'un kabul edilmesi

çalışmalarından hangilerinin gerçekleştirildiği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

11. Orta Asya'dan Anadolu'ya uzanan coğrafyada Türkler kadına verdikleri değeri sosyal hayata farklı şekillerde yansıtmışlardır. Yazılı ve sözlü kaynaklardan incelenen Türk tarihine bakıldığında kağanın emirnameleri sadece "Hakan ve Hatun buyuruyor ki!" ifadesiyle başlamışsa geçerli olmuştur. Hakan ve hatun, elçileri beraber kabul etmişlerdir. İslamiyet öncesi Türk toplum hayatının ve yönetim anlayışının bir yansıması olarak kadının saygın ve etkin rolü İslamiyet sonrasında da devam etmiştir. Kadın, sosyal hayatın her alanında yer alır; at biner, kılıç kuşanır ve üretime katkı sağlar. Örneğin Tuğrul Bey'in eşi Altuncan Hatun at binen, kılıç kuşanan, askere komuta eden kadınlardan birisiydi. Millî Mücadele yıllarında, erkeği cepheye giden Türk kadını, çocuğunu yetiştirmiş ve evinin geçimini sağlamıştır. Hatta silah ve cephane taşıyarak savaşa katılmıştır.

Verilen metne göre, Türk kadını ile ilgili;

- I. Türk toplumu içinde değer gördüğü,
II. tarih boyunca önemli roller üstlendiği,
III. her dönem ülke yönetiminde söz sahibi olduğu

çıkartımlarından hangileri yapılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

12. Orta Asya Türk Devletleri'nde kadınlar, hayatın her alanında yer alır; at biner, kılıç kuşanır ve üretime katkı sağlardı. Hakan olmadığı zamanlarda kurultaya başkanlık ederdi. Anadolu Selçuklu ve Osmanlı Devleti zamanında Ahilik teşkilatı içerisinde yapılmış, Anadolu'da göçmen Türkmen hanımların oluşturduğu bir kadın örgütü olan Bacıyân-ı Rum, Anadolu topraklarının İslamlaşmasında ve Türkleşmesinde çok değerli katkılarda bulunmuştur.

Verilen bilgede Türk kadınlarının;

- I. idari,
II. sosyal,
III. ekonomik

alanların hangilerinde gösterdikleri faaliyetlerden bahsedilmiştir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III